1933 gegužės 7 d. SEKMADIENIS
Nr. 19(251) | 4 psl.
IV MT.

Diena

DIENA ir N. ŽODIS atskiram pardavime 40 ct.

Skelbimai — pot. eil. arba jos vieta skelb. skyr. — 1 lt., — tekste — 1,50 lt., pirm. pusl. — 2 lt. Smulkūs skelb. 10 ct. už žodį. Prenumerata — met. Lietuvoj, Latvijoj, Estijoj ir Vokiet. 12 lt., pusm. 6 lt. Kitur užsieny: metams 20 lt., pusmečiui 10 litų.

NEPRIKLAUSOMOS, PAŽANGIOS, NEPARTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS: KAUNAS, LAISVĖS ALĖJA NR. 70, TELEFONAS 10-29.

DIENA SEKMADIENIAIS. Į administraciją su reikalais kreiptis darbo dienomis nuo 9 iki 14 val. ir 18—20 val. Į redakciją darbo dienomis 10—13 val.; nesunaudotų rankr. redakcija nesaugo, už skelbimų turinį neatsako.

Derybos su vokiečiais atnaujinamos Kaune

Į Kauną parvažiuoja iš Berlyno vokiečių ministeris p. Cechlinas. Kaip esam sužinoję, su juo čia pat Kaune bus vedamos prekybos derybos. Atvejų atvejais iš Berlyno bus kviečiami ekspertai.

Iš vokiečių pusės norima tačiau derėtis, ne prekybos sutarčiai sudaryti, o tik sureguliuoti prekybos mainams.

Kauno sukaktys

Turėjom gauti prieš 50 metų anglišką elektrą.

Kauno miesto savivaldybė šįmet galėtų švesti visą eilę sukakčių. Lygiai prieš 40 metų buvo švęstas mūsų laikinojoj sostinėj naujas savivaldybių įstatymas, smarkiai pakėlęs cenzą rinkikams, kurių liko visam mieste 150—180 žmonių.

Prieš 50 metų buvo dar aktualesnis mums dalykas. Būtent, miesto taryba priėmė Anglų bendrovės pasiūlymą įrengti Kaune elektros stotį. Tačiau tas dalykas po to eusitrukdė ir kauniškiai angliškos elektros nesulaukė.

Šiaulių savivald. atsisako nuo statybos

Šiaulių savivaldybė buvo nusistačiusi šiais metais visai eilei miesto įstaigų reikalams pastatyti nuosavas patalpas. Tarp kitko buvo nutarta pastatyti už 200.000 litų namą Šiaulių 5 miesto pradžios mokyklai ir centraliniam knygynui. Bet kadangi Valst. taun. kasa atsisakė šiemet sutelkti naują paskolą Šiaulių miestui statybos reikalams, tai Šiaulių savivaldybė nusistačiusi visiškai atsisakyti nuo visų šiemet numatytų naujų statybos darbų.

Kada Kauniečiai išmoko vasaroti

Kaip pasakoja seniausi Kauno „čiabuviai", 1933 metais sukaks 30 metų nuo kauniškių vasarojimo pradžios. Ligi 1903 metų iš Kauno beveik niekas iš vidutinių sluoksnių žmonių nevažinėjo vasarą ilsėtis.

Tik nuo 1903 m. įeina madon vasaroti. Didžiausį pasisekimą tada turėjo Kačerginė. Kulautuvoj gyvendavo vos keliolika vasarotojų.

Birštonas buvo sunkiai pasiekiamas vidutiniams žmonėms, neturėjusiems nuosavų arklių. Liližansas iš Kauno į Birštoną ėjo penkias valandas, važinėjo daugiausiai naktį.

Studijų kelionė į Fjordus

Mūsų paskelbta ekskursija į Skandinaviją sudomino visuomenę. Ši ekskursija pigi (500—550 litų asmeniui) ir labai naudinga, turi pasisekimo mokytojų ir šiaip inteligentų tarpe. Joje dalyvauti užsirašė keletas žurnalistų, dailininkų ir šiaip laisvų profesijų žmonių. Tikimasi, kad bus maloni ir naudinga kelionė. Dėl sąlygų kreiptis į „Naujo Žodžio" redakciją.

Jauna obelaitė

Kauno teisme bus vėlių byla

Nabašnikai ieškosi skolų iš numirėlių

Prieš karą Kaune gana plačiai veikė savitarpio kredito dr-ja, turėjusi nemaža pajininkų ir skolininkų. Karas tą bankelį išgriovė, daugumas pajininkų dingo ar mirė, tas pat įvyko su skolininkais ir indėlininkais.

Tačiau po karo šį dalyką iškėlė pora buvusių indėlininkų, norėdami išieškoti savo pinigus iš buvusių pajininkų, kurie atsako dešimteriopa pajaus suma. Tačiau indėlininkai tą bylą teisme prakišo, nes teismas rado neįmanomu tokį skolų ieškojimą iš dingusių ar mirusių žmonių. Gi užkrauti visą atsakomybę vienam kitam likusiam Kaune pajininkui būtų netikslu ir neteisinga.

To nepaisydami, dabar kiti indėlininkai vėl nori savo dalyką iškelti. Gegužės mėnesy Kauno taikos teisme paskirta nagrinėti byla jų prašymu. Įdomiausia yra tai, kad ragi nimai atsakovams išsiuntinėti mirusiems prieš 30 metų asmenims, arba net tokiems, kurie prieš karą Kaune negyveno ir su tuo bankeliu biznių nėra turėję.

Kauniškiai juokais sako, kad tai yra nabašninkų su numirėliais byla. Teisininkai susidomėję laukia to „vėlių proceso" išdavų.

PABALTIJO SAVIVALDYBIŲ SĄJUNGOS KOMITETO POSĖDIS ŠIAULIUOSE.

Š. m. gegužės mėn. 25 d Šiauliuose įvyks Pabaltijo miestų savivaldybių sąjungos komiteto posėdis, kuriame dalyvaus iš Latvijos inž. Jares ir Vikninš, iš Estijos P. P. Uernas ir Smitakinas, iš Lietuvos — Kauno m. burm. inž. Graurogkas ir Šiaulių burmistras P. Valančius ir pris. adv. pad. P. Gužas, Per šį posėdį tarp kitko bus nustatyta sekančio Pabaltijos miestų bei miestelių savivaldybių sąjungos kongreso programa. Minėtas kongresas įvyksiąs 1934 m. Kaune.

„Pabaltė mūsų Mandžiurija"

Hitlerininkų slaptas pasitarimas dėl „Drang nach Osten".

Mūsų gautomis iš patikimų žmonių žinioms, prieš keliolika dienų Karaliau čiuj įvyko slaptas ir svarbus hitlerininkų pasitarimas dėl tolimesnių planų Pabaltijos kraštuose. Baronas Rozenbergas sutrukdytas skubiais Hitlerio parvestais dalykais paliko Berlyne, bet pasitarimui vadovavo jo artimas asmuo iš Pabaltijos kraštų buvo atvykę delegatai, kurie uoliai dalyvavo debatuose. Iš lenkų koridoriaus atvažiavo tik vienas visų tenykščių nac. soc. organizacijų įgaliotas asmuo.

Pradžioj išklausyta pranešimai iš vietų. Svarbiausis tų pranešimų turinys buvo tai, kad senoji „Štrezemaniška" taktika — ekonominio ir kultūrinio Pabaltijo kraštų užkariavimo politika nepavyko ir dabar visai suparaližuota. Ekonominę ekspansiją trukdą visokie boikotai, kultūrinę — nepalanki nacional-socialistams viešoji opinija.

Dėl visa to įtakingesnių pranešėjų buvo siūloma imtis tiesioginių, o neaplinkinių priemonių — būtent, pradėti politinės įtakos Pabaltijoj didinimo akciją..

Tokia akcija turi būti varoma labai organizuotai ir atsargiai, kad neatbauginus nuo nacional-socialistų gautų platesnių sluoksnių, kurie galėtų jiems būti palankūs.

Lengviausis ir tiksliausis būdas — ūgdyti antisemitinį judėjimą, nesibijo nei ekscesų. Vienas kitas pogromas galėtų labai sunervinti atatinkamą kraštą sukiršinti valdžią prieš žydus o žydus prieš valdžią.

Tai sudarytų nacionalsocialistams palankią dirvą. Be to, pogromai suardytų boikotą prieš vokiečių prekes.

Be to, siuloma stengtis įeiti į visokias organizacijas, kurios bent kiek galėtų buti panaudotos ,,naci" akcijai, sustiprinti agitaciją už politinės linijos pakeitimą Rygoj ir Taline, kurie esą per daug nutolę nuo Berlyno. Su dideliu pritarimu minėtas latvių legionininkų ir kitų veikimas.

Visa ta akcija turės būti varoma per nuolatinius agentus. Tačiau atsisakyta nuo jos suvienijimo kiekvienam krašte vieno rezidento (bolševikų pavyzdžiu) rankose. Bus keli lygiateisiai agentai, kurių vieni rems antisemitus, kiti varys visokią ekonominę propagandą (vyriausybių „pražūtingos" politikos kritika), kiti vėl ieškos kontakto su gimininngomis organizacijomis.

Tačiau visi agentai turės būti tik gryniausi vokiečiai, nes kiti būtų neištikimi. Agentai bus siunčiami kaip komivojažeriai ir prekybiniai agentai.

Jau esantiems Pabaltijy vokiečių pirkliams — Vokietijos piliečiams, palankiems „naci" judėjimui bus pavedamas akcijos finansavimas, nes tai negalės duoti pagrindo įtarimams, esą pinigai ateiną iš užsienio.

Pasitarimo pirmininkas baigęs posėdį trumpu, bet reikšmingu žodžiu: Pabaltė tai mūsų Mandžurija. Nuo jos užkariavimo priklauso mūsų politikos Rytuose ateitis".

Bus antras cukraus fabrikas

Teko sužinoti, kad cukraus fabriko vadovybė jau sudariusi visas sutartis su runkelių gamintojais, kuriems jau išdalinti atatinkami avansai. Iš viso šiemet cukraus fabrikas yra užsakęs 80.000 tonų runkelių.

Iš viso per ateinančios vasaros cukraus kampaniją fabrikas išdirbsiąs 110.000 maišų arba 11..000 tonų cukraus. Vadinas, tikimasi iš runkelių gauti vidutiniškai 14% cukringumo. Pernai cukraus fabrikas yra pa--aminęs 150.000 maišų, arba 16.000 tonų cukraus. Nors grynai techniškai Marijampol4s cukraus fabrikas ir šiemet sugebėtų pagaminti tą patį cukraus kiekį, bet kaip pasirodė, tas yra surišta su tam tikrų nuostolių rizika. Norint pagaminti didesnį cukraus kiekį, cukraus gamybos kampanija turi užtrukti fabrike arti penkių mėnesių, bet kaip paaiškėjo, praeitos kampanijos metu mūsų runkeliai taip ilgai neišsaugojami, daugelis jų supuvo arba nustojo savo cukringumo daug nuošimčių, todėl yra griežtai nusistatyta, kad cukraus gamybos kampanija neužtruktų ilgiau 100 dienų, ir kad kasdieną būtų pagaminta kiek daugiau 1000 maišų cukraus. Kadangi tokiu būdu Marijampolės cukraus fabrikas jau nesugebės patenkinti visą krašto cukraus paklausą, tai atatinkamuose sluoksniuose vėl pasidarė aktualus antro cukraus fabriko statybos reikalas. Greičiausiai antras cukraus fabrikas bus pradėtas statyt šiemet. Jeigu bus nusistatyta statyti ir antrą cukraus fabriką, tai prie jo būsiąs įrengtas taip pat ir kieto cukraus gamybos skyrius. Marijampolės cukraus fabrikas kieto cukraus gaminti negalįs. O kasmet į Lietuvą iš užsienio įvežama 3000 tonų kieto cukraus.

Blogas pavasaris, bet ne visiems

Doleris ir markė krito, o litas laikos. Faktas!

Litas — Jūs susitraukėt, jums šalta. O manęs vėtros negriebia!

„Dienos Naujienų" ir „Dienos" su „Nauju Žodžiu" platinimo mėnuo.

Visi, kas nuo šios dienos ligi š. m. gegužės pabaigos įmokės:
už „Dienos Naujienas" už 4 mėn. 12 litų ir
už „Dieną" su „Nauju Žodžiu" metams 12 lt.
dalyvaus nepaprastai viliojančioj loterijoj.

Kiekvienas dešimtas šios loterijos dalyvis laimės angliška aukštos kokybės plunksną

„Duro"

Atminkit—kiekvienas dešimtas dabar užsisakęs mūsų leidinius ir įmokėjęs 12 lt. laimės vertingą dovaną: a m ž i n ą plunksną „D U R O". Dovanos tuojau bus išduotos ir išsiuntinėtos paštu. Pasinaudokite šia proga ir siųskit prenumeratą neatidėliodami. Rašykit tuojau.

Akc. b-vė „Žodis" Kaunas, Laisvės al. 70 nr.

Ar galima prikelti Tumą ir Maironį?

Straipsnis, kurio nevertėtų rašyti

Kažin ar beverta rašyti straipsnius kultūros temom? Paprastai straipsnių uždavinys yra sužadinti visuomenės opiniją, praskleisti tam tikras mintis visuomenėj, kad į jas butų atkreipta dėmesio ir galų gale „žodžiai stotųsi kunu". Bet ar to pasiekai straipsniais? Apie kulturos reikalus reiktų ne tik rašyti, bet visa gerkle rėkti išėjus į Vienybės ar Nepriklausomybės aikštę ir tai nesukels nė šimtosios dalies to sujudimo, kokį sukėlė tas fizmės šviesos - - elektros centų klausimas. Bepigu buvo boikotuoti šviesą, bet sudarykit, vyrai, komisiją, kuri tokiu pat umu ir staigiu budu išboikotuotų iš musų Lietuvėlės kultūrinę tamsą ir priverstų tokiu pat skubos keliu griebtis nepaprastų žygių kulturos reikalams iš pagrindų pajudinti, jiems suaktualinti. O, gal, imti ir sukelti kulturos vardan keletą langų, gal tuo sukeltas skandalas ką nors sujudintų? Bet straipsnius rašyti tikras bergždžias darbas. Kas iš to, jei pačius karščiausius ir išmintingiausius straipsnius perskaito tūkstančiai skaitytojų? Tas tukstančių įtikinėjimas jokios reikšmės neturi, jei straipsnis nepateko į akis tam vienam - antram žmogui, kurs laiko save prisiekusiu kulturos reikalų direktorium, inspektorium, šveicorium ar kitu kokiu etatinio paragrafo priedu. Jis lengvai neša atsakomybę už kulturos reikalus, nes iš visų atsakomybių ji visiems atrodo lengviausia. Ir jei sakysi, kad ta atsakomybė nė kiek ne lengvesnė, kaip pavyzdžiui, policijos rezervo atsakomybė o reikalų skubumas dažnai toks, kad reikėtų gaisrininkų tempu, — tai pavadins tave jei ne pamišėliu, tai bent Herbačiausko pamėgdžiotoju.

Norėjau rašyti straipsnį ir, bene penktą kartą, iškelti mintį, apie kurią rašiau dar 1926 m. P. Vileišiui mirus. Butent apie tai: kad reiktų organizuoti sistematingą žymiųjų tautos žmonių gyvenimo užfiksavimą filme kol jie gyvi. Musų laikai jau nebe vien rašto laikai. Mes dar skaitom knygas, o musų vaikai gal jau visai nebeskaitys knygų, bet pripažins tik kino filmą, o lekcijas klausys tik iš radio ir garsiausių profesorių įkalbėtų plokštelių. Ką gi mes galėsim parodyti apie tuos žmones, kuriuos juk vadinsime tautos žmonėmis? Gerai dar kad surasim vieną kitą nublukusią nuotrauką ar žurnalo iliustraciją, o ir tai ne visada susirasi. Jei tat būtų koks baisus, neįvykinamas uždavinys, reikalaująs nepaprastų išlaidų, galėtų suprasti tokį nepasirūpinimą. Bet tai juk paprastas dalykas, nereikalaująs nei specialių departamentų, nei įstatymų, o tik kiek aktyvumo, kultūrinio jautrumo. Tik visa bėda, kad toks jautrumas neįeina į jokias sąmatų rubrikas, jis neįsiskverbia į etatinių galvų smegenų narvelius. Nuo 1926 m. praėjo daug laiko, kiek žmonių per tuos metus netekome, kaip svarbu būtų turėti tikras, originalias filmų nuotraukas iš Basanavičiaus, P. Vileišio, Maironio ir k. žymiųjų vyrų, bet nieko negirdėti, kad kas tuo susirūpintų. Po kiekvienos tokios mirties, turbūt kas nors pasakė „Ach, gaila, kad neturim filmo!" ir tiek. Jei ir perskaitė priminimą straipsny, pamojo ranka, — ar mažai ką tie žurnalistai išmislija! Imsi, girdi, čia gyvus žmones rūšiuoti, kurs čia žymus, kurs ne! Numirs palaidosim ir galas!

Dabar vėl tokia nepaprasta mirtis — Tumas- Vaižgantas. Ir vėl norėtųsi priminti apie tokių filmų reikalus. Tiesa, juk Tumo dabar neprikelsi ir nebenufilmuosi. O jei rodysim karstą ir laidotuves filme tai maža reikšmė. Bet galima dar kaiką padaryti ir su Tumo, o gal ir su kitų žymiųjų vyrų filmais. Juk pas filmininkus turbūt yra užsilikusių filmų iš kokių nors iškilmių ar įvykių, kur dalyvavo Tumas, Jablonskis, Basanavičius, Maironis, Putvinskis ir k. Tokias filmų iškarpas švietimo ministerija, universitetas ar kita atatinkama įstaiga turėtų tuojau surinkti ir saugoti tam tikrame archyve. Ir tą archyvą galima papildyt visa eile kitų. O ar bloga butų užfiksuoti plokštelėse kalbą?

Ar verta rašyti straipsnius su tokiais priminimais ir pasiūlymais prikelti mirusius? Juos perskaitys tūkstančiai, gal ir pritars, pasakys, kad teisingai parašyta. Bet kas iš to, jei nepastebės tas vienas antras, kuriam tai reiktų pastebėti ir vykdyti. O tas vienas antras dėdus ir nemėgsta kreipti dėmesio į žurnalistų rašymus, kad ir su sensacingomis antraštėmis.

P. S. Tiesa, gal ne tik „vienas antras" bet ir daugiau kas pamanys, aha, jis turbūt daro kokį biznį, kaip čia nebus. Žinoma, aš išplėšiu akis ir rankas, pasakau, kad jokio ryšio neturiu su filmininkais ir, žinoma, niekas man netiki, nes kiekvienas apie kitą sprendžia pagal save patį.

J. PALECKIS.

„Kas do bankas, kad nežičija pinigų"

Kėdainių apylinkės ūkininkai atsidūrė labai keblioje būklėje. Vienas išsigelbėjimo būdas — bankas.

Teko susitikti vieną ūkininką, kuris negavęs iš ž. banko paskolos, skundėsi:

— Kas do bankas, kad nežičija pinigų!

Po kiek laiko sužinojau, kad atvažiavęs „ponas" antstolis, visą jo turtą pardavė už 19,000 litų. Pasak jo, vieni namai kainavo 19,000 litų, o 30 ha žemės, vadinas, kaipo „priedas".

Alfasas.

Žiobiškiečiai nepatenkinti

Žiobišky 1932 m. gegužės mėn. buvo įsteigtas valsčiaus akušerės punktas, kuriuo apylinkės žmonės plačiai pasinaudojo. Dabar šis punktas perkeliamas į Rokiškio miestą, ir mums kaimiečiams jau sunkiau beprieinaman. Reikės važiuoti į Rokiškį apie 10 ir daugiau kilometrų.

Čia padaryta skriauda apylinkės gyventojams, nes Rokiškyje ir taip pakankamai yra akušerių.

Miško paukštis.

Šokėjos, kurias gali išnuomoti

Viskas čia, begalinių galimybių šaly racionalizuota. Net yra ten pora tūkstančių mergaičių, naujausiai racionalizuotos pramonės — šokių pramonės. Kiekvienas didesnio miesto restoranas ar kavinė čia turi po porą „Taksi-Girl" pasisamdęs, t. y., mergaičių, kurios už 10 centų taksą turi su gerb. svečiais sušokti vieną šokį. Viena iš tų mergaičių pasakoja savo įspūdžius.

Aš noriu su jumis kur nors prisėsti ir pasakoti jums. Jums, žinoma, ne taip svarbu tie du doleriai ir aštuoniasdešimt centų, nes tai yra mūsų taksa valandai, kai mes nešokame 80 eina lokalui.

Taip, šis stalas patogus. Ne, dėkoju, mes tarnybos metu nerūkom. Tai būtų prieš mūsų namų įstatymus. Na, labai dėkui, bet alkoholis taip pat griežtai uždraustas. Prašau, užsakykite man stiklą oranžado. Vienas stiklas brandy ar vyno ir aš gaučiau dvi savaites sus. Kas tai yra? Suspenduota, dvi savaites be šokių — t. y., dvi savaites nieko neuždirbti.

Jei taip diena iš dienos galėtum aštuonias valandas šokti, — galėtų uždirbti 100 dolerių į sąvaitę. Bet taip neatsitinka; net tos mergaitės kurios jau turi savo nuolatinius svečius, negali išnaudoti kiekvienos minutės. Taip, matote, nuolatiniai svečiai, tai yra svarbus dalykas. Kas prisivilioja nuolatinių lankytojų, yra direkcijos palaikomas ir mėgiamas.

Ar yra kokia amžiaus riba? Ne, statute nenustatyta, bet aš nemanau, kad kuri mergaitė be 17 ar 18 metų būtų priimta, o taipogi nė viena iš mūsų nėra daugiau 27 ar 28 metų.

Nemalonumų? Žinoma, tenka jų patirti nuo vyrų. Bet, reikia žinoti, kad mes irgi nesame naujokės. Be to, reikia pagalvoti: atvažiuoja koks nors vyras iš laukinių vakarų ir patenka 1-ą sykį Newjorke į šokių lokalą. Jis elgias taip, kaip ir pas save namie smuklėj. Direkcija tai pastebi ir mes būname pamokomos: jokio nusistebėjimo, jokio garso! Praeiname pro nustebusį, linktelim jam, — to pakanka.

Mes turime savo bendrus susirinkimus. Kiekviena mūsų atsineša visų tų „pergyvenimų" sąrašą, kurie nuo paskutinio susirinkimo įvyko. Diskusijose, kur menadžierius ir vyresnioji šokėja dalyvauja, nustatoma kaip reikia įvykiui pasikartojus elgtis. Todėl prieš kiekvieną netikėtumą mes esame pasiruošusios ne be nuovokos. Pagaliau, mes esame moderniškos ir apsisprendusios ir, kai toks puslaukinis padaro nedorą „pasiūlymą", mes nealpstame ir nešaukiame policijos. Mes nekreipiame į tai dėmesio, nes tai mums suprantama. Bet aš ne tvirtinu, kad čia vien žaidžiama dorove ir aš galiu užtikrinti, kad mūsų mergaitės tokios pat, kaip įstaigose ir krautuvėse.

Didesnioji mūsų lankytojų dalis yra „vidutinio" amžiaus vyrai, tarp 35 ir 50 metų; dažniausia pirkliai, kurie turi Newjorke reikalų ir nori kur nors laisvą laiką praleisti. Jie labiau nori kalbėti negu šokti. Čia šokių-girl turi mokėti juos užinteresuoti. Ji turi žinoti kas pasauly vyksta. Galima apie viską su jais kalbėti, tik ne apie prekybą. Tad iš pradžių reikia atsargiai ieškoti, kas kuo domisi. Kai kurie yra labai kuklūs, — juos sunku išjudinti.

Senesnio semestro, taip tarp 50—60 metų, noriai sėdi gražiam lokale, su gražia mergaite tarp žmonių ir triukšmo. Šie ponai turi labai laisvą ranką arbatpinigiams. Tiesa, gerų šokėjų reikalauja tik jauni vyrukai. Jie flirtuoja, rodosi įsimylėjusiais, bet ir tai gražiu būdu, — mes prieš tai nieko neturim.

Vyrų lengvabūdiškumas yra toks dalykas, su kuriuo reikia skaitytis. Įsivaizduokite, jei su kuo nors aš šokau ir plepėjau ir staiga man reikia pasakyti: „Valanda praslinko, jei jūs norite toliau su manim šokti ar plepėti, — jūs turite už naują valandą užsimokėti". Nuolatiniai svečiai tai supranta, bet naujokai kartais labai užsigauna, nes jie galvoja, kad jau turėtų užtekti jų draugystės vietoj atlyginimo. Tokiu atveju aš visumet turiu pakartoti pasaką, kad net maloniausieji daktarai ir gydytojai, nežiūrėdami į klijento puikumą ir gražumą reikalauja mokesčio. Tada jie truputį supranta, bet, vistiek, palieka kiek paniurę —Apropos: mano laikas jau pasibaigė, — nesupykit, bet gešeftas lieka gešeftu! Good bye, Sir!..

K. Da.

Ką aš Kaune mačiau

(Sodiečio balsas)

Musų laikinąją sostinę — Kauną atlanko labai daug žmonių. Daugiausia, žinoma, čia lankosi kaimiečiai paprasti žmonės, nes juos reikalai verčia tai daryti. Atsitinka, kad provincijoje koks nors nežymus valdininkėlis ilgainiui lieka nesukalbamas, reikia jį apskųsti ministerin, vyksta Kaunan asmeniškai. Bet ir daug kitų reikalų žmonės turi, valdininkai pas mus dar ne pati blogybė. Labai daug ukininkų privilioja Kaunas su žemės banku, jis, mat, duoda ilgametes paskolas. Kiekvienas ir nemokytas supranta, kad kuo ilgesniam terminui gauni paskolą, tuo geriau. — Ką gali žinoti, kas po kelių metų bus, — galvoja ūkininkas ir ramia širdžia ima paskolą. Atsiranda daug kitų reikalų, kurie labai daug ką Kaunan sutraukia.

Skaitantieji gerai gali atsiminti, kaip dažnai parašoma apie vieno ar kito asmens atsilankymą iš užsienio; artistai, dainininkai, rašytojai, kantoriai, poetai, — žodžiu, vis garsenybės iš užsienių atvyksta. Neišgirdimas kartais į atvykusiųjų tikslus bei uždavinius, Kaunas visus išskėstomis rankomis priima. Gal buti, tie garbingi užsieniečiai, aplamai imant, mūsų tautai kokią nors naudą atneša, bet mes provincialai praktiškom akim žiurim ir manome, kad mūsų Kaunas labai dažnai papeni daug perėjūnų — dykaduonių...

Galima tikėti, retas ūkininkas pirmu kart atvykęs Kaunan nepaklystų. Apskritai sodiečiui Kaunas tai didelis beveik pasakingas miestas, su lygiomis gatvėmis ir daugybe gražių namų. Užsienių svečiai, Kaune gerai pavaišinti, taip pat nepasišykšti kartais keletos mandagesnių žodžių Kauno adresu pasakyti.

Senai žinojau, kad Kaunas didelis miestas, nes jis sostamiestis (nors ir laikinas), tačiau kaunietis lengvai gali ne tik visas gatves žinoti, bet ir jų pavadinimus atminti. Neatsižvelgiant į tai išėjęs iš geležinkelio stoties Kauno negalėjau pažinti: visai išvaizdą pakeitęs. Laimei Vytauto prospekto dešinėj radau medinį, pusiau žemėn sulindusį persikreipusį žalsvą namelį, pasijutau Kaune besąs. Labai didelė pažanga padaryta statyboje. Kuriam galui paminėtas namelis paliktas?

Ir toliau Kaune statyba ir tik statyba. Einate Vytauto prospektu ir stebitės, vis didžiuliai namai su daugybe butų, su langais kai kluono durys, moderniško stiliaus, vienas už antrą gražesni. Laisvės alėjoj: stovi aukštai pasistiepęs Pienocentro namas. Gražus trobėsis, daug prisideda prie Kauno papuošimo. Beabejo, ir viduje yra daug šviesių, patogių ir šiltų kabinetų. Ne vienas Pienocentras nuosavus namus pasistatęs turi. Ir kitos organizacijos bei draugovės įstaigingose patalpose gyvena. Oi daug pinigų į rūmų statybą sukišama.

Bet daug didesnę iniciatyvą Kaune yra parodžiusi privati statyba. Žinoma, tai labai girtinas dalykas būtų, jei ne tos nelemtos kalbos.

Valdiškoji statyba, tai ne privati; ji visada iš tolo labai gražiai atrodo, o ką jos vidus slepia, retai kam pavyksta sužinoti. Nebuvo girdėti, kad statybos rangovai bankrutuotų. O tas įrodo, kad statybos amatas yra pelningas. Tiesa, dabar visų rūšių statybos Kaune sustoję. Net ir labdaringoji statyba — Vytauto Didžiojo muziejaus rūmai — riogso užkalinėtais langais. Ir šiam didžios vertės reikalui pristigo lėšų.

Kauno gatvės žmoniškai išlygintos. Tai kiekvienas Kauno vežikas žino ir džiaugiasi. Tačiau labai mažai kas provincijoj man patikės, kad net svarbiausių Kauno gatvių (Laisvės Al. ir Vilniaus gatv.)... šaligatviuose gali prisemti pusbačius. Sakau drąsiai, nes su mano draugu p. L. tikrai taip atsitiko. Todėl nereikia stebėtis, kai laikraščiuose skaitome, jog kai kuriose Kauno vietose dar yra neišbrendamų liūnų.

Po Kauno miestą vaikščiodamas visai kitaip jautiesi, nekaip į jį žiūrėdamas iš viršaus. Kai nueini prie meno mokyklos ir pažiūri į miestą žemyn, Kaunas atrodo toks siaurutis, kad čia skersai jį, rodos, ilgu botagu Nemuną pasiektum.

Pasikeitęs vaizdas ir Kauno restoranuose: jie gerai ištuštėję. Kiek geriau laikosi antros rūšies ir traktieriai, nors ir tie aimanuoja. Muzikantai groja, bet nelabai linksma. Krautuvininkai dabar tikrai mandagūs, laukia pirkėjų ir rūpinasi jiems patarnauti.

Dabar Kaune matos žymiai daugiau „laisvos profesijos" žmonių. Atsitiko tai dėlto, kad dėl įvairių aplinkybių nemaža yra nustojusių tarnybų, neturi pastovaus uždarbio, gyvena nuolat gimstančiom ir vėl užgestančiom idėjom. Tai vis žmonės neabejotinų gabumų, dėja, tuo tarpu savo „gabumus" jie neturi kur pritaikinti. Su jais susitikti ir pakalbėti kartais labai malonu, bet po kurio laiko lygiai malonu ir atsisveikinti.

Apskritai imant, Kaunas labai malonus, savas miestas. Čia pinigingiems gera gyventi. Tarp turtingesnių prasimaitina ir biednesnis žmonių luomas. Iš tiesų jums sakau, duok Dieve eilę gerų metų, Kaunas bus didmiestis.

P. A. Rūstutis.

Kodėl sergama apendicitu

Austrų prof. Šperk parašė straipsnį, kuriame nurodo priežastis, kodėl šiais laikais taip dažnai sergame aklosios žarnos uždegimu. Prof. Šperk konstatuodamas, kad akloji žarna yra tik pas žmogų ir pas beždžionę, panašią į žmogų, daro išvadą, kad akloji žarna atsirado dėl statmeniškos kūno padėties. Aklosios žarnos audiniai labai silpni ir todėl mikrobams, kurių pilna aklojoj žarnoj, nesunku juos suardyti. Pavojingiausios bakterijos apendicitui yra vadinamos anaerobinės bakterijos, kurios patenka drauge su mėsa. Iš čia daroma išvada, kad mėsos vartojimas yra viena iš svarbiausių apendicito susirgimo priežasčių. Prof. Šperk nurodo visą eilę pavyzdžių, kur mažiau vartojant mėsos, mažiau sergama apendicitu.

Vegetariškos tautos (pav. kiniečiai) apendicito visiškai nežino. Prof. Šperkas yra tos nuomonės, kad žmonės nevalgantieji mėsos, gali būti tikri, kad jie apendicitu nesirgs. O pasirodžius pirmiems apendicito reiškiniams, reikia tuč tuojau mesti valgius mėsą ir pereiti prie nemėsiškų valgių.

Nepaprastas mažos mergytės nuotykis

1915 m. rusai traukdamiesi iš Lietuvos pakeliui ėmė žmonių vežimus ir gabeno savo daiktus.

Kaip tik tuo laiku Skaudvilės miestely buvo turgus, kur aš 10 m. turėdama drauge su mamyte atvykom turgun. Man vežimą besaugojant ir sartas belgų veislės kumeles bešeriant, pasigirdo armotų griausmas ir žmonių kalbos, kad vokiečiai arti Skaudvilės — reiksią trauktis ir nebaigti turgaus.

Šiurpo suimta dairaus mamytės, — niekur jos nematau, tik rusų kareiviai, pasipylę po turgų, rankioja žmonių vežimus ir be jų noro sėda ir važiuoja savo kariškų daiktų vežti link Šiaulių. Atėjo ir prie mano vežimo rusų praporščikas. Klausia, „gdie choziajin". Aš šiurpo, baimės suimta verkiu ir negaliu nė žodžio atsakyti — tik „mama ušol na bazar." Praporščikas nieko nelaukęs sėdo į mano vežimą ir vadievo prie savo sandėlių, kur vos spėjo daiktų pridėti ir išskubėti iš Skaudvilės. Aš nuo savo vežimo nesitraukiau — pasiryžiau su savo sartosioms nesiskirti, nors ir tektų žūti karo lauke. Vykau drauge su tuo praporščiku. Iki Šiaulių risčia ir risčia. Pavasario rytas šaltas ir vėjuotas. Dulkių kamuoliai ir vokiečiai lydėjo mus bėgančius. Prie Šiaulių Ginkūnų dvare sustojom poilsiui. Iš čia mėginau arklius nuo vežimo atskirti ir slaptomis joti link Skaudvilės — grįžti mamytės ieškoti. Bet nesisekė — rusų saldotai mane sučiupo bejojant. Atvedė vėl prie vežimo, arklius sukinkė, o mane apkumščiavę pasodino vežiman. Man vežime sėdint, praeidami kareiviai pašiojo mane. Tat sugalvojau nuo jų pasislėpti — palindau po vežimu, kur porą valandų ištupėjau. Ginkūnuose ilgai nestovėjom, nes vokiečiai kas kartą artinosi ir mus vėjo link Rusijos. Mes jau Rygoje ir aš visai toli nuo tėvelių, saviškių atskirta ir karo sukury nusiverkusi, alkana, pavasario nepastovaus oro prikankinta, kiūtau vežime. Mano sartosios taip pat alkanos, nuvargintos ilgoj kariškoj kelionėje vis risčia bėgusios ir rusų kariškus daiktus nuo vokiečių gabenusios. Jos atsigrįžusios žiūri į savo vežimą ir žvengia. Supratau, kad jos prašo ėsti. Suradusi avižų jas pašėriau ir pagirdžiau. Praporščikas nors tempė mane į savo sustojimo vietą, bet aš nesiskyriau su savo arkliais, nes bijojau, kad visai neteksiu jų. Aš vis dar turėjau vilties, kad jos parvež mane pas tėvelius.

Mano mamytė drauge su visais kitais bėgančiais iš Skaudvilės, bėgo link namų. Kur jos mylima dukrelė Marija — nieko nežinojo. Grįžusi į namus, girdėjo visokių pasakų, matę mane ties Kelme griovy užmuštą ir t. t.

Jau 2 mėn. prabėgo, o vis dukrelės Marijos nesulaukia. Tat tėveliai nutarė atlaikyti už dukrelę Mariją gedulingas pamaldas. Už žuvusią dukrelę gedulingos pamaldos atlaikytos. Tėveliai liūdesio kankinami niekp nedapeto nuo vokiečių grobikų. Aš Rygoj jau apicieriaus priežiūroj, kuris rengės siųsti mane pas savo žmoną į Maskvą. Bet aš verkiu ir maldauju jo, kad ir arklius mano ten drauge siųstų. Apicierius siūlo man už arklius 800 rublių, manydamas, kad mergaitę tie 800 rublių nuramins ir bus jai laikinas žaislas. O aš gerai žinojau, kad turint pinigų viską galima pasiekti. Tai aš tuoj sugalvojau kalbinti apicieriaus pasiuntinį kareivį, kad jis už 100 rublių nuvestų mane, prie mano sartųjų ir išlydėtų mane iš Rygos, Bauskės linkui. Po ilgų derybų pasiuntinys už 100 rublių sutiko mane išlydėti iki Mintaujos. Iš Rygos išvykti pasisekė, nes apicieriaus pasiuntiniu sargyba nieko nesakė — manė, kad pasiuntinys tai daro apicieriaus parėdymu. Laimė mano, kad tas pasiuntinys buvo nuo Dvinsko, jam buvo paranku bėgti iš rusų kariuomenės. Iš Rygos kai išvykom, be tų 100 rublių, nupirkau Bauske tam savo palydovui — pasiuntiniui civilišką kostiumą ir Bauske su juo atsisveikinau.

Iš Bauskės traukiau viena link Žagarės — taikiau vykti lauko keliais. Ką tik iš Bauskės išvykusi, (užvažiavau tokią vietą, kur rusai su vokiečiais kovėsi. Iš pradžių su rusais apkasuose lindėjau. Rusai traukdamiesi nespėjo mane paimti, nes vokiečių sanitarai rinkdami sužeistuosius ir mane iš apkasų ištempė. Aš su jais susišnekėti galėjau, sakiaus grįžtanti pas tėvelius Skaudvilėn. Mano ašaros suminkštino vokiečių širdis ir jie mane leido vykti Skaudvilėn. Turėdama nuo vokiečių karo vado leidimą, kitų vokiečių nekliudoma po ilgos vargingos kelionės parvykau į savo bažnytkaimį, kur tą sekmadienį buvo atlaidai. Daug kas pažino mano tėvelių arklius, bričką, o manęs nepažino, nes aš buvau nuo vėjo, nuo saulės pajuodusi kaip čigonikė, gailestingų žmonių piemenų rūbais nuo šalčio aprengta. Bet mano akyse buvo, matyti daug džiaugsmo, kad su savo sartosioms parsiekiau tėviškę ir parsivežiau 400 rublių. Kaž kas tėveliams bažnyčioj pranešė, kad aš grįžau. Jie netikėjo ir tą pranešėją kvailiu palaikė. Bet širdies nuojauta juos atvedė pas mane. Kiek džiaugsmo tėveliams — jie pasijuto antrą gyvenimą pradedą gyventi, kai manęs sulaukė. Žmonių minia kliudė mus džiaugtis tėveliais, nes daug kas klausinėjo, kaip aš ištrūkau iš rusų.

Mano sartosios po vargingos kelionės atrodė, kaip čigonų rankose buvę. Bet dobiluos netrukus vėl jos liko tokios, kokios pateko į vargingą ilgą kelionę.

Aš taip pat greit pasveikau — išgąsčio spuogus greit nugydė.

Grįžusi tą vokiečių karo vado duotą leidimą panaudojau, kai vokiečių kareiviai norėjo paimti iš mano tėviškės gyvulius, nes tame leidime buvo parašyta „nieko neimti iš manęs" ir tokiu būdu vokiečiai neapiplėšė mano tėvų.

Pavasaris Alytuje

Nemunas sunkiai alsuodamas laiko suspaudęs į savo glėbį Alytaus miestą su visais jo pradmatumais. Su dundančiomis miesto gatvėmis ir tyliais gražiais pušynais. Mieste nuolat judėjimas, nuolat ūžesys ir auto kvapas. Karštoji pavasario saulė išsunkia ant dzūko veido stambius prakaito lašus.

Už kelių žingsnių nuo triukšmingos turgavietės žavėtinas pušynas verčia užmiršti miesto triukšmą ir vilioja jaunuolius į lazdynų kerus į „meilės alėją" į geležinkelio pylimą, prie nugriauto tilto per Nemuną. „Meilės alėjoj" suoliai išmarginti gimnazistų „eilėraščiais", kuriuos vienam perskaičius ausys raudonuoja.

Vasarnamiai tinkuojami iš oro ir iš vidaus. Dažomos tvoros, sodinami medeliai, puošiami darželiai ir laukiami vasarotojai, kurių kasmet, skaičius didėja.

Būtų kainos tvirtos, kaip žiemą taip ir vasarą. Šeimininkas baritonu užgieda: „jei tamsta gyvensi pas mane žiemą, tai už tokią pat kainą gyvensi ir vasarą, o jei ne, tai vasaros metu mokėsi dvigubai" ir ant vienos kojos apsisukęs palieka galvojantį nuomininką.

Kartu su pavasariu atgyja jaunos merginos. Jos taip pagyvėja, kad kas minutę atitraukia, akis nuo fizikos formulių ir šaudo pro langą praeinančius miškininkus, leitenantus ir kitus. Gimnazistai su logaritmų lentelėmis išeina į parką, kur sugaišę keletą valandų „užrašo" ant suolo „nemirštamus kūrinius."

Vaikai linksmai klykaudami renka pušų skujeles ir skina margaspalves gėles. Vėl pušys seka amžiną pasaką, o Nemunas, prisimindamas Juozapavičiaus mintį tyliai, palenkęs galvą, pralenda po tiltu.

Dieka.

REIKALAUKITE visur įvairių rūšių avalinės tiktai
„Batas"
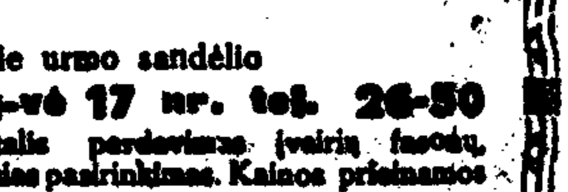
Kaune prie urmo sandėlio
PREZIDENTO g-vė 17 nr. tel. 26-50
atidarytas taip pat detalis pardavimas įvairių fasonų, botų ir batelių. Didžiausias pasirinkimas. Kainos prieinamos

Pavasario arkliai, sėja ir erotika

(Laiškas iš Žemaitijos)

Vos patekęs Žemaitijos arklių turgun, visų pirma skubi pasižiūrėti „vietinius" arklius. Norisi pasigrožėti išgarsintais žemaitukais. Tačiau greit tenka apsivilti. Turguosna jų neatvedama, pasirodo — nebeliko jų ir ūkininkai. Žemaitukas — milas. Jis išnyko kartu su Plungės žirgyno alenkačiumi. Važiuoji skersai išilgai juodžemio lygumomis — niekur jo neaptiksi. Kur-ne-kur šmėkšteli laukuose kaž kas panašaus į žemaituką, bet jis tiek išdarkytas, lyg kiemsargio šunytis.

Tačiau kiekvienas žemaitis tikrai jums išdėstys gerąsias žemaitukų savybes. Jis puikiai žino, kad šis arkliukas našus darbams, eiklus, „nepameta kūno", t. y. nesulysta ir, palyginti, mažai pašaro tesunaudoja. Tik vieno žemaitis nežino ir niekas nesugeba jam paaiškinti, kaip tokį žemaituką įsigyti?..

Tačiau išnyko žemaičių turguose ir kainos, kurios dar taip neseniai dėl pasakiško pigumo sukeldavo jų savininkų adresu visuotiną turgininkų juoką. Kai kurie ūkininkai jau buvo įpratę telaikyti žiemos metu tik vieną arklį, o pavasarį pripirkdavo visai padorų darbinį arklį už 25—35 litus. Atidirbę vasaros darbus ir paruošę rudenį laukus, jie pirktus arklius vėl parduodavo po 10—15 litų. Susidarydavo 15—20 litų nuostolių, užtat nereikdavo arklių per žiemą šerti ir susidarydavo didelė pašaro ekonomija. Pardavęs pašaro atsargą — jis, palyginti su arkliais, turėjo neblogą kainą — išlygindavo nuostolius ir dar padoriai uždirbdavo dėl šitos „manipuliacijos".

Tuo būdu, pavasarį ir rudenį į turgus buvo suvedama nepaprastai daug pigių arklių. Ypač daug jų buvo matyti pernai rudenį. Tačiau nepaprastai pigūs arkliai išūgdė naują pirkėjų rūšį. Atsirado kupčių, kurie noriai supirkinėjo kuinus. Geru pašaru juos atšėrė ir kai kuinai įgavo „kūną" išeksportavo Prancūzijon, konservams gaminti, kurie nesidavė atšeriami numovė skūras.

Taigi, kai dabar manipuliacijas dariusiems ūkininkams vėl reikia nusipirkti arklius, ogi žiūrima, kad pigiųjų jau nebematyti! O šiaip darbinis arklys jau bekaštuoja 100—150 lt.

— Kad juos kur nogla! — širsta tie ūkininkai. — Be reikalo mes tuos kotinus rudenį pakasavojom. Mokėk dabar šimtinę.

Ir tikrai, šiuo laiku šimtinę sumokėti labai ir labai nelengva.

* *

Šiemet, palyginti, vėlyvas pavasaris. Nakties šalnos — dieną pakeičia šaltas žiemių vėjas. Laukai išdžiūvę — trūksta drėgmės. Visa tai apsunkina pavasarinę sėją. Dirvos smarkiai puremamos, o kai kur matyti jau pilnai priruoštos pavasarinei sėjai. Jau aiškiai matos, kad šiemet žiemkenčiai perdaug vilčių neteikia. Žiaurios pavasario šalnos labai iškoneveikė rugius, kurie buvo pasėti žemumose, ir apskritai, drėgnose dirvose. Bet diena iš dienos išpalengva jų būklė gerėja ir reikia manyti, viskas pareis nuo to kiek bus žiemkenčiams palanki vasara. Gerai atrodo rugiai aukštumose ir nusausintose dirvose. Jiems nedaug tepakenkė kalbamos šalnos.

Bet labiausia rūpima dabar yra vasarojaus sėkla. Mat, nemažas skaičius yra tokių ūkininkų ir ypač naujakurių, kuriems neužtenka vasarojaus sėklos, arba net visai jos neturi. Šie kaimiečiai rudenį, mokesčių slegiami, buvo priversti daugiau, nei paprastai parduoti vasarojaus, o kas liko sušėrė gyvuliams bei patys maistui suvartojo. Dabar jie atsidūrė nepaprastai keblioj padėty. Vasarojaus turgaus kaina, prasidėjus pavasarinei sėjai ūmai pakilo: avižų ir miežių centneriui mokama ligi 10 litų. Vadinasi, turguj šie žmonės neįstengia nusipirkti sėklos. Lieka kooperatyvai, bendrovės ir įvairios ūkiškos draugijos, bet jų veikla šiuo momentu labai silpna ir sėklos kreditan niekam neduoda.

Šitokią situaciją plačiai išnaudoja šiemet įvairūs vertelgos. Miesteliuose vykstą, galima sakyti, plėšimas vidury dienos. Už vieną dobilų klg. vertelgos ima 2 lt. (rinkos kaina 1 lt.) už motiejukų bei timito klg. 1 lt. (rinkos kaina 50 ct.). Su vasarojaus sėklos gavimu kreditan pasireiškia tas pats drakonizmas. Avižų arba miežių cntr. tenka mokėti 12 lt. Reikia pažymėti, kad šie vertelgos supirko pernai rudenį vasarojų labai pigia kaina: už avižas mokėdavo po 5 — 5,5 lt., miežius 6—6,5 lt. — vienam centneriui.

Išeina, kad šie „geradariai" lupa nuo žmonių visa 100% ir tai už poros mėnesių kredito, kuris turi būti pagrįstas atitinkamais žyruotais vekseliais. Žmoneliai nerasdami kitos išeities priversti naudotis šių geradarių „kreditais", o kai ateis ruduo, jie vėl išparduos javus, kad padengti šį kreditą. Tie jų prakeiktuoti javai vėl subyrės vertelgų klėtysna, o išsiūlus kitam pavasariui prasidės „istorija vėl iš pradžių".

* *

Vos pirmoji pavasario banga persirito Žemaitijos lygumomis, nuklodama žaliu kilimu aptriušusius laukus, kaip žemės garuojančios sultys ir pavasario garų mišinys ėmė veikti jaunesniųjų žmonių jausmus, veiksmus ir mintis.

Ypač neramus pavasarį pasijusdavo Viekšnių valsč., Sverkončių kaimo ūkininkas Jonas R. Nors gyvenimo laikrodis stukterėjo jam 33 metus, bet karštas kraujas ir amžinai negęstančios aistros alkis ir šį pavasarį išmetė jį iš lygsvaros. Nakties kamarinis herojus prisiminė praėjusių pavasarių laimėtas erotikos fronte kovas ir suskaudo jam širdį...

O čia, kaip tyčia, gretimame Kegrių kaime, pas ūkininką Kazlauską atėjo tarnauti septyniolikė gražuolė Z. Šita aplinkybė R. buvo itin malonį ir daug žadanti, nes tikslo objektas buvo panosy.

Taip beobservuodamas jis išlaukdavo progos, kuomet kaimyno namai ištuštėdavo ir juose likdavo tiktai Z., o tada greitais vogčiais žingsniais, išskleidęs švarko skvernus, kurie jį nešė lyg meilės sparnai, skriedavo pas ją. Bet Z. nebuvo kokia išgverėlė... Ši, tikras mūsų dienų vaikas, prie viso savo atvirumo, gyvumo ir apsukrumo, nebuvo tiek patvirkusi, kiek anų laikų slaptingai pamaldžios pusdavatkės. Todėl Z. puikiai suprasdavo R.

Matyti, Z. būta doros mergičkos. Taigi svajotas romanas nerodė tendencijos apsivainikuoti laimėjimu Bet atkaklus ūkininkas, visad turėjęs pasisekimo, visai nė nemanė pasiduoti likimui. Dienos vizitai pasikeitė naktiniais apsilankymais. Supratęs, kad vien savo imponuojančiu ūgiu ir pranašesne jėga nepalenks užsispyrėlės širdies, prisidengęs nakties skraiste ėmė operuoti kitomis priemonėmis. Jis tyliai, bet įsakmiai klabendavo duris, langus ir visur ten, kur nujausdavo esant Z.

Visi pažadai nieko nepadėjo. Durys buvo uždarytos ir iš už jų nieko raminančio neišgirdėjo. Išbandęs visas priemones ir nieko nelaimėjęs donžuanas įsiuto ir pagrąsė: „Išvarysiu gyvulius į beržynėlį, ir ten aš tave vis vien sučiupsiu!.." Tačiau, kol kas, į „beržynėlį" nieks gyvulių nevarydavo, o R. kantrybė išseko. Nedidelės ištvermės žmogaus būta!

Šiomis dienomis, vieną sekmadienio popietę linksmai ir karingai nusiteikęs šio iš Viekšnių R. Galva svaigo nuo išgertos valstybinės, bet, gal būt, ir ne nuo alkolio, o nuo atstumtos meilės pagreitintai širdis vibravo — kas ištirs visas žmogaus nuotaikos priežastis... Po kojomis pasivėlė takelis, vedąs stačiai į Z. gyvenamą kaimą. Kieme sutinka jį šeimininkės posūnis ir nepatenkintas ano apsilankymu ima išmėtinėti jo nešvankų elgesį, bet greit kažkokios jėgos spaudžiamas įbėga į namus. Namuose jis sprunka ir užsidaro gretimam kambary. Iš abiejų durų pusių kurį laiką plaukia vaizdingi žodeliai (jų nerenka net tautosakininkai), jie kyla savo stiprumu, kol pasiekia apogėjaus. Nebeįstengia įsikarščiavusių nuraminti net pats šeimininkas. R. smarkiai spusteli duris ir jos su trenksmu atšoka; jį pasitinka su lazdele rankoj posūnis. Kovos pradžioj šis duria R. lazdele ir iduria akį...

Visų pajuoktas ir paženklintas R. dabar ieško teisme užtarimo.

J. B. K.

JUL. BOKS

Po žvakių karo...

14-kos komisija savo darbus baigė.

Boikotieriai baigę bylą
Ėmė tilti ir,.. sutilo;
Jie bent kiek paštukavojo
Ir elektrą iškovojo.
Kai įstatymą išleido
Palinksmėjo jie iš veido;
Tik dėl to juos pyktis ima,
Kad nebėra jiem veikimo.
Juk komisijos manyta
Šviesą gaut už pusę lito;
Tad jie dėl brangios šviesybės
Ieškosią ilgai teisybės.
Taip kalbėjo susirinkę
Neboskriobų savininkai:
„Vyrai, baigias mūsų dienos,
Bet laikykimės kaip vienas."
Kitas tarė: „Mes išvaiko..,
Dar palauksim kokį laiką...
Žmogus doras ir karingas
Mūsų kraštui reikalingas".
Kitas tarė: „Taigi,.. Taigi..
Darbus esame pabaigę;..
Aukos po truputį plaukia —
Reiškia, darbas mūsų laukia.
Baigiantis šventiesiems metams
Skelbsim karą sindikatams;
Ponai, nenustokim ūpo!
Sindikatai irgi lupa!"
Kitas tarė ten iš kampo:
„Mūsų darbas aiškus tampa,.
Pasirodo, mūsų darbą
Visi remia su pagarba!"
Gerbiamieji mano broliai,
Mes sutverti karo rolei;
Niekas nieko čia nedaro,
Tat visi į naują karą!"
Taip gegužės antrą dieną
Išsiskirstė jie po vieną;
Šiandie žmonės dėkavoja, ,
Kad jie taip paštukavojo.

250 metų nuo Niutono atradimo

Lygiai prieš 250 metų Kembridžo universiteto profesorius Izaokas Njutonas užbaigė savo trijų tomų veikalą „Gamtos filosofijos matematiniai pagrindai", kuriame išdėstė savo atradimą — kūnų judėjimų dėsnius.

Prieš du ir pusę šimtmečių žmogaus genijus pirmą kartą pastebėjo, įrodė ir išstudijavo visuotinės traukos dėsnį.

VOLTERIO IŠMISLAS

Pasakojimas apie krintantį obuolį, kuris ramiai besiilsinčiam Njutonui padavė mintį apie žemės traukimą, kaip apie pirmapradę kūnų kritimo priežastį, spausdinamas visose chrestomatijose.

Gražus pasakojimas, bet jis neteisingas: istoriniai tyrinėjimai parodė, kad tą pasakojimą išmislijo Volteris pragražinimui, norėdamas parodyti, nuo kokių smulkmenų dažnai pareina dideli įvykiai.

Tikrumoj Njutonas ilgai ir atkakliai sprendė kankinusį jį uždavinį: kaip paaiškinti, kad dangaus kūnai bėga elipsės apie centralinį dangaus kūną. Koks nematomas siūlas jungia saulę su planeta ir neleidžia jai iškrypti iš savo orbitos.

Atsakymas atėjo palengva po atkaklaus darbo. Ir tas atsakymas buvo toks: visuotinės traukos jėga.

TARPLANETINIS TILTAS

Visuotinės traukos intensyvumas viršija lakiausią fantaziją: saulė sugauna kometą, nutolusią nuo jos per 220 miliardų kilometrų ir priverčia ją sugrįžti dėka tik savo pritraukimo jėga.

Jeigu reikėtų žemę prie saulės prikaustyti taip stipriai, kaip mūsų planeta dabar visuotinės traukos jėga pristiprinta prie centralinio dangaus kūno, reikėtų per kosminę erdvę permesti plieninį balkį 150 milionų klm. ilgumo (nuotolis tarp žemės ir saulės) ir 9,000 klm. storumo, t. y. dvigubai platesnį, negu Atlanto vandenynas.

Tik toks milžiniškas tiltas galėtų mechaniškai pakeisti tuos nematomus saitus, kuriais visuotinės traukos jėga, tarpusavyj sujungia visus dangaus kūnus.

Lėlės tamsioji praeitis

Lėlė dabar yra žaislas mažoms mergaitėms. Kaž kada tai buvo baimės ir neapykantos simbolis. Jos buvo reikalingos burtininkėms, nes jokie juodosios magijos seansas negalėdavo įvykti be jų. Ir laimingi lėlių savininkai prieš savo priešus turėjo didelę jėgą.

Lėlės buvo moterų ypatingai gerbiamos. Jų pagalba jos laikė savo vyrus rankose. Iš kitos pusės, vyrai jų nemėgo ir neapkentė. Gal todėl ir dabar berniukai nesidomi tiek lėlėmis, kaip jų sesutės.

Profesorius Max von Boehn, žymus Vokietijos mokslininkas, aiškina, kad dabartinė [illegible] yra [illegible] laikų palikimas, kai lėlės baug[illegible] žmones. Anksčiau lėles garbino, tik moterys, kurios gąsdindavo savo vyrus. Amžių bėgy, vyrai buvo baimės apimti dėl šių madų figūrų. Ir tas baimingumas ir pasipiktinimas buvo perduodamas iš kartos į kartą. Ankstyvesniais amžiais lėlės buvo naudojamos kaip priedų bauginimo ir užkalbėjimo įrankiai.

Buvo manoma, kad įdėjus lėlę į ugnį, ji sudegs, tai užburtas žmogus taip pat mirs.

Pradedant nuo akmens amžiaus, per Babiloną, senąją Graikiją ir Rymą, per Europą iki viduramžių, šios „burtininkės" — lėlės, turėjo reikšmingą įtaką gyvenime. Prof. von Boehn atranda moderninės lėlės pradžią dar jos primityviam stovy, kada akmens amžiaus vyras arba moteris rasdavo akmens, medžio arba šaknies gabalą, kuris buvo šiek tiek panašus į žmogų arba gyvulį,tokį daiktą saugodavo.

Šiek tiek vėliau žmonės, su kokiu nors aštriu daiktu bando padidinti, daikto panašumą į žmogų arba gyvulį.

Tai tik ar nebus pradžia dabartinės skulptūros.

Visą gamtą vaikai ir laukiniai žmonės laiko gyvais daiktais. Primityvūs žmonės ir dabartiniai laukiniai jaučia save visuomet ir visur nežinomosios jėgos objektu.

Akmens amžiaus pabaigoje stabų gamyba virto pramone; kiekviena šeima turėjo laikyti savo namuose stabus, kad pašalinti piktas dvasias.

Šios figūros visuomet būdavo nuogos ir moteriškos lyties. Archeologai randa daugybę lėlės didumo stabų padarytų iš įvairiausios medžiagos, pradedant nuo molio, akmens ir baigiant skarda, bronza, sidabru. Pasitaiko ir tokių pagamintų iš skardos lapo figūrų, kurios turi panašumą į dabartinius žaislo kareivius.

Ankstyboj Azijoj ir Egipte didžiūnų karstų rūsiai būdavo įvairiausių lėlių perpildyti. Šių laikų laukinės rasės iš senovės bijo mirusių, kurie, jų supratimu, gali grįžti ir juos sunaikinti už jų blogus darbus.

Afrikoje, bendrai ekvatoriaus pietų pusėj, liaudies aukščiausias menas pasireiškė lėlėse, kurios labai panašios į pirmųjų amžių lėles.

Prieš pagonų civilizacijos sunaikinimą lėlės jau buvo viešai parduodamos kaip žaislų vietoje. Bet vis dėlto dar buvo įprasta, kad jaunoji prieš pat vestuves aukotų lėles mergaičių dievaitei Dianai.

Kinų gydytojai dar neseniai naudodavos lėle, kad nustatyti moters ligą. Moteris nematydavo gydytojo, bet kalbėdavo pro uždangą. Ji turėdavo iškišti ranką pro uždangą ir ant lėlės parodyti kur jai skauda. Lėlės buvo naudojamos Europos žvejų, kad jos išburtų kokis bus pasisekimas. Šios lėlės buvo daromos iš jūrų žolės, kiaušų ir kitų jūros daiktų.

Prof. von Boehn nurodo, kad dar ir šiame amžiuje lėlės naudojamos automobiliuose, aeroplanuose ir t. t., kaip „maskalos" sergančios nuo nelaimingų atsitikimų.

Mums rašo....

Aš manau, kad neatsiras nei vienas, kuris turėtų nepalankią nuomonę apie šį Jūsų muilą, kuris pasižymi savo kokybe bei kiekybe. Dėka tik Jūsų muilui aš ir visa mūsų šeima, kuri susideda iš aštuonių asmenų, liko išgelbėta nuo šlakų bei spuogų.

Iki 1929 metų, mes vartojom daug įvairių muilų, kurie tik reklamavosi, kad naikina spuogus bei šlakus. Mes juos vartojom sulig jų nurodymais, bet nei vienas muilas nesugebėjo išnaikinti visa tai, kas yra jaunam žmogui kenksminga ir negražu. Bet tada 1929 m. susipažinom su Jusų Boro-Timolo muilu, tai jis mūsų šeimoje padarė didelį stebuklą. Pavartojus jį sulig Jūsų nurodymais, kurie yra pridėti prie kiekvieno gabalo, šlakai ir spuogai per mėnesį — bei daugiau, gerai neatsimenu, bet žinau, kad neužilgo davė netikėtų vaisių. Šlakai ir spuogai išnyko.

Dabar mes labai džiaugiamės, kad atradome šį muilą, o jo gamintojams nuoširdžiai dėkojame. Ir linkim Tamstoms, kad Boro-Timolo muilas niekad nenustotų mus lankęs, nes be jo mūsų veiduose atrastų vėl sau gerą dirvą, kaip pirmiau, spuogai ir šlakai.

Liekam be galo dėkingi Tamstoms

A. V. šeima.

Radviliškis,
1933. III. 20 d.-

Mogilevskis ir Sunūs, Boro - Timolo muilo gamintojai.

Ilgo gyvenimo paslaptis

Visa eilė šių dienų mokslininkų surinko medžiagą ir įrodė, kad proto darbo žmonės šiandien jau nelabai ilgai gyvena. Garsus nervų ligų specialistas Vienos universiteto profesorius Vekenbachas savo knygoj, tais klausimais parašytoj, rašo: „Reikia stebėtis, kad šiandien mokslininkai, rašytojai ir šiaip mintytojai miršta jau 40—45 metų amžiuje. Jie gyvena tokiu intensyviu smegenų ir nervų gyvenimu, kad sudega daug greičiau, negu fizinio darbo žmonės..

Žinoma, yra toj taisyklėj ir išimčių. Čia galima paminėti žilos senatvės sulaukusius Darviną, Tolstojų, Ibseną, Gėtę ir kitus. Tiesa, mūsų laikais tokių išimčių vis mažiau pasitaiko — perdaug nervingai šiandien žmonės gyvena.

Bendrai imant vidutiniškas amžiaus ilgumas yra padidėjęs. Žmonės pasidarė kultūringesni, sumaniau sutvarko savo butus, žino higienos reikalavimus, išmintingiau rėdosi ir tuo būdu ilgiau gyvena už savo tėvus, senelius ir prosenius. Riba, skirianti gyvybę nuo mirties, per paskutinį šimtmetį nusikėlė toliau bent dešimčiai metų. Tur būt, per šimtą metų žmonės iš mirties atkovos dar 10 metų. Miręs prof. Moll tvirtino, kad jau XXII amžiuj žmonės gyvens 130—150 metų. Tai bus normalus amžius.

Apie pavojingąjį žmogaus amžių, grynai iš fiziologinio požiūrio, neseniai Vienoj įdomią paskaitą perskaitė privat-docentas Geros.

Pas vyrus tas amžius dažniausia ateina po 50 metų. Tame periode jie dažniausia serga krūtinės vėžiu ir arteriosklerozu.

Krūtinės vėžys — pavojingas priešas daugelio, peržengusių 50 metų ribą. Kartais jis turi grynai nervinį pagrindą. Tokiais atvejais žmogus dar daug metų gali gyventi. Bet jeigu vėžys ne „falšyvas", o tikras, tai reikalas gali būti labai rimtas, kuris veda prie tragingo galo, be to, staiga ateinančio. Vadinamoji staigi mirtis ir būna nuo tos charakteringos „pavojingojo amžiaus" ligos.

Antroji, nemažiau skaudi pavojingojo amžiaus rykštė, — arteriosklerozas (arterijų užsikimšimas) taip pat nemažai nuvaro į kapus žmonių, įžengusių į penktąją dešimtį.

Sklerozu serga daugumoj vyrai. Iš jų sklerozas pasirenka savo mėgiamas aukas. Palikus nuodalyį paveldimą arteriosklerozą, į kurį dažnai būna šiokę [illegible] šeimos, ir prieš kurį kartais neveikia pačios griežčiausios gydymo priemonės, reikia pasakyti, kad į tą ligą yra kandidatų įvairiose žmonių kategorijose.

Pirmoj vietoj čia stovi žmonės mielai ir daug valgantieji. Germanai veik visuomet serga arteriosklerozu. Sunku jo išvengti įvairių narkotikų mėgėjams, dargi atkakliems rūkoriams. Pagaliau arteriosklerozas labai lengvai prikimba prie visų tų, kurie gyvena daug sėdi, mažai juda ir didžiąją savo gyvenimo dalį praleidžia tarp keturių sienų.

Prie tokių tarp kitko priklauso rašytojai mokslininkai — bendrai inteligentai, jei jie savo laiku nesigriebia apsaugos priemonių, t. y. nesportuoja, nevaikštinėja, nedirba gryname ore, laikas nuo laiko pėsti nedaro didesnių kelionių. Arteriosklerozas ypatingai mėgsta pasirinkti aukas iš žmonių nejudrių, inertiškų, kuriems labai sunku atitrūkti nuo savo kėdės. Tiems, kurie mėgsta judėjimą, gryną orą, sveiką nuovargį, jis nieko negali padaryti.

„Pavojingajam amžiuj" kovoj su arteriosklerozu ir kitais senatvės reiškiniais labai svarbų vaidmenį vaidina maitinimasis. Garsusis „žalio maisto" apaštalas Ciuricho gydytojas M. Bicher-Bener išganymą mato tik maitinimusi žaliomis daržovėmis ir vaisiais. Jis turi savo sanatoriją „Gyvąją Jėgą", kurioj visus ligonius be jokio pasigailėjimo maitina tik žaliu maistu.

„Žalio maisto" šalininkai yra vegetarai kvadrate. Vegetarai pripažįsta virtuvę, plytą, valgo virtas daržoves ir vaisius, visokius miltų produktus ir kruopas, tuo tarpu Bircher-Benerio šalininkai valgo tik augalinį maistą ir tik žalią. Senoji kulinarija jiems visai nereikalinga.

Atrodo, kad prie tokių sąlygų labai sunku paįvairinti maistą. Bet tikrumoj yra kitaip: „žaliaėdžiai", jei taip galima pavadinti tuos viršvegetarius, turi net kulinarijos knygą, kurioj figūruoja 545 įvairių ir 337 sąrašai pietums ir vakarienėms.

Svarbiausią vietą toj kulinarijos knygoj užima vaisiai. Jie įeina į visus sąrašus ir juos rekomenduoja valgyti prieš pietus ir po pietų, prieš vakarienę ir po vakarienės, bet kada dieną, o jei yra apetitas, tai ir naktį. Žinoma, kad ne virtus. Po to seka riešutai, finikai, razinkos, figos. Prie vaisių leidžiama suvalgyti ir ruginės duonos kąsnelį.

Galima būtų pamanyti, kad tokį maistą valgant reikėtų suvalgyti begalę vaisių, daržovių, riešutų ir t. t. Visai ne! Štai, pav. ką suvalgo „Gyvosios Jėgos" sanatorijos ligoniai: pusryčiams porą obuolių ar kriaušių. Viso ne daugiau 200 gramų. Pietūs: salotai su piaustytais obuoliais, apelsinais ir bananais, lėkštė žalių daržovių, dažniausia žydinčių kopūstų ar morkų, ir kąsnelis ruginės duonos. Vakarienė: apie 200 gramų obuolių ar kriaušių.

Leistini gėrimai: apelsinų, vynuogių ir bendrai — vaisių sunka, kartais migdolų pienas. Nei arbatos, nei kavos, nei kakao!

Nusileisdami žmogaus silpnybėms šios knygos autoriai sudarė pereinamų valgių sąrašą, vadinamiems kandidatams į „žaliaėdžius". Jiems atskirais atsitikimais maistui paruošti leidžiama pasinaudoti ugnimi.

Bet bendrai žaliaėdžiai plytos visai nepripažįsta, nes jie tvirtina, kad virti vaisiai neturi jokių vitaminų. Ugnis — neprisotinamas vitaminų grobikas ir todėl tie viršvegetarai ugnies bijo tikrai kaip ugnies.

Iš kitos pusės — tvirtina jie visai pagrįstai — žaliame maiste mažiau baltimų ir druskos, o daugiau mineralinių dalių. O svarbiausia, kad žalias maistas beveik visuomet apsaugo nuo skleroso. Jis žmogų padaro judrių, gyvu ir pilnu gyvenimo džiaugsmo. Pagaliau — tvirtina Birchner-Bener — žmonija visa tik žaliu maistu maitinsis. Jeigu žmonės iki šiol nesantaikoje gyvena, ir bendrai, jeigu pasaulyj jėga viešpatauja, tai kaltas čia tas, kad žmonės valgo daug nereikalingo, kenksmingo ir sunkaus maisto.

Bircher-Bener ir jo šalininkai šiuo atžvilgiu visai teisūs. Gal būt, kad jų maitinimosi sistema taip pat ne be priekaištų ir reikalauja pataisų, bet jų dabartinės maitinimosi sistemos kritika visiškai pagrįsta. Tik jie daro klaidą, kad jie kaip ir visi prozelitai, per daug tiesūs ir iš žmonių reikalauja negalimų dalykų. Visiškai negalimas dalykas, toks staigus perėjimas nuo mėsiško maisto į grynai augalinį ir dar žalią maistą. Tegul pirmiausia žmonės tampa vegetarais. Paskui per kelius šimtmečius, o gal per kelius tūkstančius metų, pereis į viršvegetarius, žinoma, tas viršvegetariškumas galės būti ir kitoks, negu jį dabar skelbiantieji.

Bet vis dėlto, bent iš dalies, kiekvienam patartina jų programą pamėginti: kuo daugiau daržovių ir vaisių! Mažiau mėsos ir viso to, kas sunkiai virškinasi! Tai geriausia priemonė prieš arteriosklerozą ir kitas „pavojingojo amžiaus" ligas.

Tiktai dėkui „Arago" SANITAS

...is lengvai ir be skausmo pasiliuosuosit nuo nuospaudų, kurie kankina Jus ypatingai esant šiltam pavasario ir vasaros orui.

Vartojimo budas paprastas ir lengvas.

Chemijos - farmacijos LABORATORIJA „SANITAS" Kaunas

— Apdovanotas aukso medaliu. —

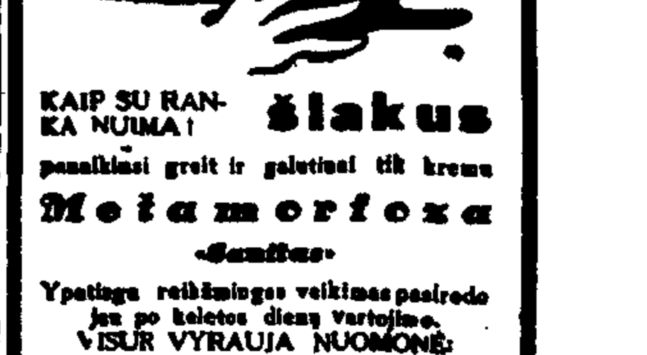

KAIP SU RANKA NUIMA!

šlakus

panaikinsi greit ir galutinai tik kremu

Metamorfoza

«Sanitas»

Ypatinga reikšmingas veikimas pasirodo jau po keletos dienų vartojimo.

VISUR VYRAUJA NUOMONĖ:

Kremas Metamorfoza „SANITAS" veikia tikrai!

APDOVANOTAS AUKSO MEDALIU

Naudinga krizės pasėka

Garsus psichiatras Pilz rašo, kad dabar didelmose miestuose žymiai sumažėjo ipochondrikų skaičius, prašančių gydytojų pagelbos.

Ipochondrikais arba neurotikais vadinami tie žmonės, kurie turi pakeltą nervišką jautrumą ir skundžiasi dėl įvairiausių įsivaizduotų ligų.

Pas tokius pusiau ligonius ir atropiausias apžiūrėjimas neduoda galimybių surasti fizinių trukumų, o tuo tarpu jie skundžiasi, tai jiems pilvas skauda, tai jiems šone duria, tai širdis plaka, tai migrena, tai džiova ir t. t. Vis tai pasėka nervų jaudinimo įvairiose kūno dalyse.

Prof. Pilz labai įdomiai aiškina priežastis, dėl kurių sumažėjo ipochondrikų skaičius. Jo manymu krizė, nedarbas ir pasunkėjusi kova dėl būvio, didmiesčių gyventojų organizme daro naudingą įtempimą, dėl kurio jie užsimiršta nervinius skausmus. Svarbią priežastį čia sudaro vaistų brangumas ir gydytojų nepriemanumas.

Vokiečių gydytojai jau ne vieną kartą darė bandymus nervų ir psichinius ligonius gydyti išorės aplinkos pagelba.

Sakysim viena didelė vokiečių sanatorija dvasiškai sergančius ligonius gydo išgąsčiu: gydytojas su ligoniu laiveliu išplaukia pasiustyti ir ežero viduryj staiga apverčia laivelį.

Sugniužusiame, apatingame ir abejinga į viską žiūrinčiame, ipochondrike staiga pabunda gyvenimo troškulys: jis kiek tik gali griebiasi už laivelio, maldauja gelbėti ir po tokių „vaistų" dažniausia išgyja visam gyvenimui.

Šių dienų gyvenimas verčdamas kovoti dėl būvio, kad ir pamažu, bet su tokiais pačiais rezultatais nervotikus gydo nuo visų įsivaizduotų ligų.

Storas kalinys

Presburge policija sulaikė kaž kokį pilietį Maroskan'ą. Bet norėdami jį pasodinti kalėjiman negalėjo, nes Maroskanas yra tiek storas, kad neįeina nei pro vienas duris kameron. Kalėjimo viršininkas sušaukė vietos policijos bei teismo atstovus pasitarti. Ir buvo nuspręsta kreiptis į aukštesnę instanciją patarimo.

Tokiu budu Prahon buvo pasiųsta tokio turinio telegrama:

— Areštuotas Maroskanas neįeina kameron. Ką mums daryti?

Iš Prahos gautas atsakymas.

— Ar jis nori, ar nenori, turi butinai įeiti!

Aukštesniosios instancijos nutarimą reikėjo pildyti.

Kalėjimo viršininkas, teisėjas, policijos komisaras ir sargas visomis jėgomis ėmė grusti Maroksaną kameron. Bet tris kartus pakartotas veiksmas nedavė jokių rezultatų.

Antroji telegrama pasiųsta Prahon skambėjo:

— Areštuotasis nori įeiti, bet negali, nes yra labai storas.

Tolimesnis pasikeitimas telegramomis nieko nepadėjo.

Pagaliau kalėjimo viršininkas, išėjęs iš kantrybės, liepė užrakinti areštuotąjį tvartan.

Tolimesnė nelaimingojo storulio padėtis. Kuo ši istorija pasibaigė nežinia.

Smulkūs skelbimai

NEMOKAMŲ SKELBIMŲ „DIENOS"

Kuponas № 19

Pristatęs šį kuponą turi teisę paduoti nemokamai skelbimą 5 žodžių. Už tolimesnį kiekvieną žodį mokama po 10 centų.

Parduoda

Parduoda Kanarkos. Šiauliai Aušros 82.

5-vietų, gerą, atdarą automobilį „Chevrolet" parduodu už 3000 lt. arba mainau į motociklą. Pikeliai, Jokingui.

Pigiai pard. vart. automobilį limoziną P. S. 9. vietų 4. Kalniečių g. 57 b. 1.

Parsiduoda motociklas „Indian" 6 jėgų visai gerame stovyje. Kaunas, Radio stotis Kimeklis.

Pigiai parduodu mažai važinėtą 2 jėgų motociklą. Šančiai, Liepojos 7 Nitas.

Parduodamas nuosavos žemės sklypas 3680², prie 7 forto, Parodos g-vė 1a but. 2.

Parduodu ar mainau ant foto aparato revolvėrį. Kaunas. Raseinių g-vė 24 b. 2 A, Mačionis.

Parduodu arba išnuomosiu kioską. Gedimino ir Miškų kertėj.

Skubiai parduodu skiedrinę mašiną. Labai pigiai! Sužinoti: Kazlų-Rūda. S. Kaminskas.

Pigiai parduodu „Kino aparatą" kilnojamas duodantis pelno 1000 lit. per mėnesį. Sužinoti: Kaunas III. Puodžių 21. Rafanavičius.

„Glikops" 10 p. s. Mažai vartotą, pilnoje Skubiai ir pigiai parduodu naftinį motorą tvarkoje. Stambaus sudėjimo, labai taupus. Kaina 1.500 lt. Galima išsimokėtinai. Parduodu audiniame spaustuvus. Kreiptis Kretinga. T. Poluckui.

Perka

Pirksiu motociklą. Siūlyti — Aukštaičių 26a b. 1.

Dėmesio. Skubiai aukštu atlyginimu pirksiu povui patelką. Bučinskas Skirsnemune Telef. 10.

Pirksiu važinėtą motociklą. Ramygala. Čiplys.

Pirksiu rašomąją mašinėlę. Gailius, Alsėdžiai.

Ieško darbo

Pasiliuosavęs iš kariuomenės sąžiningas ir blaivus šoferis ieško vietos. Siūlyti: Uspaliai šof. knyg. Nr. 2426.

Ieškau statybos stalio darbo, gerai susipažinęs teoretiškai ir praktiškai, darbą atlieku sąžiningai. Siūlykit: Šeduva paš. Raulališkiai Lukoševičiui.

Siūlo darbo

Reikalingi vyrai, galima gerai uždirbti. Kreiptis, Ukmergės pl. prie Nr. 66a. „Žalias Kalnas" nuo 4 iki 7 val. vak.

Inteligentė jauna panelė ieško pas viengungį už šeimininkę. Kaunas, iki pareikalavimo paso Nr. 242114.

Studentė duoda labai pigiai pamokas mokiniams. Universitetas. Dežei.

500 lit. užstato ieškau užsiėmimo. Kaunas I. Kranto al. 8 b. 6.

Panelė baigusi gimnaziją skubiai ieško, kokios nors tarnybos. Reikalavimai kuklūs Malėtai. Vid. paso Nr. 1461578.

Reikalinga pardavėja(s) su užstatu gryn. pinig. 3000—4000 lit. Atlyginimas geras. Prašome kreiptis: „Bijuno" knygynas Stulgaitis J. Šiauliai. Tilžės g-vė 139.

Skubiai reikalingas plaukų kirpėjas-ja. Pirmenybė panelėms, turinčioms 100 lt. užstato. Plungė Nr. 79.

Įvairūs

Širdie, jei turi bent krislelį tikro gailesčio, padėk, ištižusių gyv. audrų daužomai mokytojai, nešti sunkią gyvenimo naštą! Vyrai inteligentai rašykite nuo 27—37 m. amž. Autobiografija, foto ir laiškus apmok. 50 c. siųsti: Rumšiškės p-tas asmens pažym. 215 nr.

Nevedęs, rimtas, geros išvaizdos, 30 m. inteligentas, vedybų tikslu nori susipažinti su rimta, pasiturinčia panele inteligente, ne vyresne 26 metų. Turiu tarnybą 600 litų mėn. ir 50.000 litų. Tautybė ir tikyba nesvarbu. Rašyti: Kaunas, centralinis paštas, dežutė Nr. 479.

Reikalinga krautuvė su butu. Mateikos 14. Žalias kalnas, krautuvė.

Ieškau gyvenimo draugės. Panemunėlio ag. Gelžkelečiui.

Jaunas neišpėtnas kavalierius ieškau gyvenimui draugės. Punia, Vilniaus pasas 37452.

29 m. vaikinas turįs dvejus namus ir krautuvę, skubiai ieškau rimtos, turtingos panelės, nuo 18 iki 30 metų amžiaus. Prašau laiškus siųsti su fotografija ir pažymėti koks turtas ir užsiėmimas. Laiškus adresuoti taip: Rokiškis, pareikalavimui paso Nr. 1445.

Mainau pilnoje tvarkoje 5 lempų radio aparatą su 2 akumuliatoriais ant motociklo nuo 2½ jėgų. Rašyti iki pareikalavimo: B. Labūnava, Kėdainių ap.

30 m. gyvanašlis ieško pasiturinčios gyvenimo draugės. Laiškus siųsti apmokėtus, foto ir biografija. Marijampolė Vilniaus paso Nr. 371199.

Rašyk V. Kisielius broliui A. Kisieliui, Tauragė, Bažnyčios g. 91.

25 m. vaikinas, dailus, gero būdo, rimtas, ieško gyvenimo draugės. Rašykite: panelės, našlės, gyvanašlės tik pasiturinčios, tikyba nesvarbu, foto būtinai. Siųsti laiškus apmokėtus 50 ct. Tauragė, Ušs. pasas Nr: 79.

27 m.vaikinas, tvirto, dailaus sudėjimo, blaivus, rimtas, specialistas. Ieško pasiturinčios gyvenimo draugės, tikslas vedybos.Rašykite panelės, našlės, gyvanašlės be foto neatsakysiu. Laiškus apmokėti 50 ct. Tauragė, „Musų Rytojaus" kvito Nr. 483.

Įspėjimas! Š. m. vasario mėnesy šiame laikrašty buvau paskelbęs, kad reikalingi darbininkai. Sąryšy su tuo patyriau, kad atsirado agentų, kurie tariasi mano įgalioti surašinėja darbininkus imdami iš darbininkų pinigus už priėmimą į darbą. Tad įspėju, kad tokių įgaliavimų niekam nesu davęs. M. Vicė, Grinkiškio valsč.

Prasilavinusios rašykite Klaipėda pareikalavus „B".

Panelės nuo 16—30 rašykite Klaipėda pareikalavus „C".

Pradžios mokyklų vedėjai ar mokytojai keiskimės vietomis mokykla gera Panemunis Vilniaus pasas 285213.

Sutikusianti buti gyvenimui draugė ir eiti jo džiunglėmis atsiliepk tavęs laukiančiam bernužėliui. Pageidaujama biogr., foto, plačiau atsakysiu. Alytus. Ostmarkės A. 1944415 nr.

Pirkite Mato Mateikos nuotykius Nr. 1. Kauno forto paslaptis. Nr. 2. Kaukolės šypsena. Visuose kioskuose arba iš Centro: Kaunas, Ukmergės pl. 66a. „Žalias kalnas".

Atsakysiu visoms, kurios atsiųs foto. Klaipėda pareikalavus Nr. 1212.

Filatelistai! Prisiųskite p. ž. už 30 cent. gausite šafirografuotą laikraštėlį „Naują Filateliją". Alytus, p. d. 27.

Šiauliai. „Savings" Bank knyg. 853471 savin. malonėkit skubiai parašyti savo adresą ir sutikimą Jus asmeniškai aplankyti. „Dienos" admin. karininkui 245.

Gyvanašliui atsiliepkit gyvanašlės. Jurbarkas p. 888493.

Jaunas, gražus, rimtas turintis apie 4000 litų, vyras, ieško skubiai gyvenimui draugės.

Panelės, našlės, gyvanašlės inteligentiškos, turinčios kapitalą, krautuvę, valgyklą, restoraną. Tikyba nesvarbu, atsiliepkite. Siųskite fotografiją, laikysiu paslaptyje. Apmokėkite 50 centų, Bijutiškių agentūra, paso Nr. 1723 sav.

Merguželės, našlės, kurioms turtas nesvarbu. Esu neturtingas, gražus aukštas ir protingas, jus mylėsiu visados neužmiršiu niekados. K nas 4 paštas pareik. dašimt litų 120287.

Merguželės, jei norit linksmai praleisti pavasarį, atsiliepkit gyvenimo grožybes mėgstančiam vyriškiui. Kaunas C. p. pareikal. Vilniaus p. Nr 187529.

Rokiškio apskr. mokytojai keiskimės mokyklomis. Mokykla gera, su sodu. Linkuvos kooperatyvas 2.

Merguželės, atsiliepkit jaunam tarnautojui, foto biografija būtinai, patiksim apsivesim, laiškus apmokėtus 50 cnt. rašyk Šiauliai pareikalavimus rezervo liudijimo Nr. 620.

25 m. vaikinas, dailus, blaivus, rimtas ieško pasiturinčios, gyvenimo draugės. Panelės našlės ir gyvanašlės, rašykite, tautybė tikyba nesvarbu, be foto neatsakysiu. Siųsti laiškus apmokėtus 50 ct. iki pareikalavimo Tauragė ušs, pasas Nr. 79.

Rašyk V. Kisielius broliui A. Kisieliui, Tauragė Bažnyčios g-vė Nr. 91.

27 m. dailus vaikinas specialistas ieško, pasiturinčios vedyboms draugės rašykite panos, našlės ir gyvanašlės. Foto būtinai. Laiškus apmokėti 50 ct. Tauragė „Mūsų Rytojaus" kvito Nr. 483.

Suvalkijos mokytojas nori pasikeisti vietomis su Žemaitijos mokytojais. Laiškus apm. 50 ct. rašyti Gražiškiai S.

Rimtai ir tikrai dorai panelei siuvėjai, rašykite kilnūs vaikinai nuo 30 met. su foto ir biografija. Kurie manot netik mylėti bet būti ir ištikimi. Kaunas, C. paštas Šimtas litų A 179414.

Daktaras Zaborskis priima ligonius sekmadieniais. Papilyj.

Ponia amerikietė prašau duoti atsakymą 143 — Klaipėda.

Jaunutės gražios mergytės atsiliepkit jaunam neaukšto ūgio valdininkui, Turtas nesvarbu. Pareikal. Kaunas c. V. paso Nr. 17491.

Naujas uždarbio šaltinis moterims. Kiekviena ponia ar panelė sėdėdama namie gali uždirbti per mėnesį iki 400—500 litų. Kuriuo būdu? Atsakys Jums b-vė „Vikrys", Kaunas. Kęstučio g-vė Nr. 9. Atsakymui būtinai pridėkit pašto ženklą už 30 centų.

Prekybos įmonei Kauno centre
skubiai reikalinga
250-300 kv. metr.
patalpa.
Siūlyti „D. N." administracijai.

Cinkuoti vielintiniai tinklai aptvėrimams
Tikslūs jie praleidžia orą ir šviesą, bet nepraleidžia kenkėjų.
Stiprūs jie gerai cinkuoti ir nereikalauja dažnų pataisymų
Cinkuoti tinklai PIGUS ir GRAŽUS.
Reikalaukite vielinius tinklus tvoroms visuose kooperatyvuose ir geležies prekybose.
Didelė atsarga nuolat fabriko sandėly.
Akc. B-vė „LIVĖLA"
Kaunas Jonavos g. 78 Nr. Tel 796 ir 406.
Kontora dirba nuo 9 val. iki 16 val.

Elektro mechaniška Dirbtuvė Lukšio g. 6 tel. 24-19
LTS Karburundo, Elektrito ir švytro išdirbinių Dirbtuvė „AKRATAS"
Įsteigta 1927 m.
Naujų elektros motorų gamyba. Dinamo elektro motorų taisymas, išnuomojimas ir pardavimas. Elektro medicinos ir kitų elektros aparatų taisymas. Po vardu „AKRATAS" gaminame įvairius karburundo, elektrito ir švytro išdirbinius k. t. tekilus, galąstuvus, šmirgel-ratus ir kitus panašius dalykus.
Vartodami šiuos išdirbinius, pirkite tik mūsų firmoje ir tuo remkite savo krašto gamybą.

Ieškau
pienininko
arba padėjėjo vietos. 7 metų praktika.
«Dienos Naujienos», Pieñininkui

Domės!
Sezonui jau gauta
dviračių
žym. markės
„TORWARD"
ir visokių dviračių dalių.
Be to galite gauti dideliam išsirinkimui
patefonus firmos „**Dollar**", patefonų plokštelių, stygų, spyruoklių ir muzikalinių instrumentų.
Viskas papigintomis kainomis
Rašomosios mašinėlės „MERCEDES"
naujausios 1933 mt. konstrukcijos šių modelių: „Expres" —„Favorit", ir „Kelionė" yra geriausieji ir kainos papigintos iki 25 nuoš.
Šriftas keičiamas per 2 min. visak. kalbomis
M. Buršteinas Kaunas, Prdzidento 9.
Tel. 17-68. Duodame Išsimokėjimui

Doleris priimamas, skaitant už jį 10 lt.
perkant pas mus prekes
paskutinio šių metų išpardavimo nuo balandžio m. 29 iki gegužės 15 dienos.
Išpardavimui išstatytos VISOS MŪSŲ PREKĖS, tam skaičiuje ir
Persiški kilimai
su didžiausia nuolaida visoms prekėms
Nepirkite rakelų, neįsitikinę puikia kokybe
raketų
S S markių
Kaina 32 litų už šiuką.
„Rusų Liaudies Menas"
Laisvės Alėja 34 Nr.
Telef. 29-87.

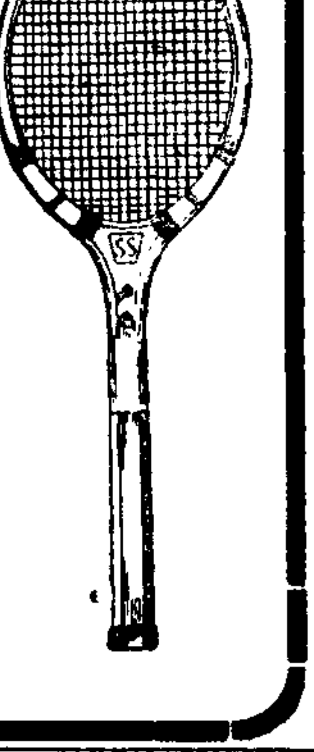

NEAPVYLĖ IR NEAPVILS!
Padarome ir tokių išlaidų, kurios apvilia mus. Bet išlaidos tiksliam patręšimui niekuomet neapvils.
Tik netręškim vienšališkai:
Cukriniai ir pašariniai runkeliai, dobilai, pievos ir ganyklos, lubinas, seradėlė ir linai, javai, ypatingai lengvose, durpynėse ir baltžemiuose
reikalauja 40%
Kalio druskos.
Ji netik derlių padidina, bet rūšį pagerina.
40% Kalio druską reikia anksčiau išberti, negu kitas trąšas.
Taupykime ir nevėluokime užsisakyti 40% Kalio druskos.

Jaunystė tai jėga,
todėl tik Florance
Jaunystės muilas

Leidžia Akc. B-vė „ŽODIS"   Atsakomasis red. J. ŠIMUKĖNAS   „MENO" spaustuvė Kaune.